

Diskusija i zaključak

O parametrima tela novorođenčadi i male dece pisalo je više naših autora (Živić, 1976, Vuković — 1976., Pogačnik — 1970., Varga — 1976., Purkov — 1982), međutim o dijametrima karlice nema obimnijih ispitivanja kod nas, izuzev podataka koje je dao Drača (1972) koji je analizirao karlične dimenzije novorođenčadi iz Novog Sada. Podaci koje smo dobili tokom naših prošlih ispitivanja (Pašanku — 1979) identični su sa podacima koje iznosimo u ovom radu i smatramo da znatne razlike između karličnih dijametara muških i ženskih ne postoje, ma da je po mišljenju nekih autora polna razlika karlice uočljiva još u embrionalnoj fazi razvoja. Po Feling-u polne razlike se mogu ustanoviti već u četvrtom mesecu fetalnog života, po Hromada-u od sedmog meseca fetalnog života, a nasuprot ovome, katkada se ni posle 7 meseci ne može sa sigurnošću, na osnovu karlice, ustanoviti pol (Peter, Vesely — 1966). Komparirajući nalaze karličnih dijametara kod muške i ženske novorođenčadi, došli smo do zaključka da na osnovu kliničke pelvimetrije ne možemo odrediti polne karakteristike karlice kod novorođenčadi. Iz naših rezultata proizlazi da su sve spoljne karlične dimenzije veće u apsolutnim vrednostima kod novorođenčadi muškoga pola. Testirajući, međutim, značajnost razlike aritmetičkih sredina pojedinih dijametara, konstatovali smo da su razlike statistički značajne jedino za dijametar bitrohanterika i za bispinalnu širinu. Duže neke dimenzije spoljnih karličnih dijametara ne smatramo za polnu karakteristiku muškoga deteta već da su one rezultat nešto veće razvijenosti muškoga novorođenčeta tokom intrauterinog razvoja.

Utvrđivanjem srednjih vrednosti predlažemo da se one usvoje kao standardne vrednosti spoljnih dijametara karlice koje će biti od interesa, kako za savremena tako i za sekularna istraživanja karlice u budućnosti.

Na osnovu svega izloženog možemo zaključiti sledeće:

— Merenjem spoljnih karličnih dimenzija kod novorođenčadi utvrđene su srednje vrednosti i prihvaćeni su standardi za dužine dijametar bispinalisa, dijametar bikristalisa, dijametar bitrohanterika i za dužinu konjugate eksterne za područje Pelagonije.

— Kod novorođenčadi su svi spoljni dijametri karlice proporcionalno manji od istoimenih dijametara odraslih osoba.

— Svi spoljni dijametri karlice muških duži su nego spoljni dijametri ženskih novorođenčadi, međutim razlike nisu značajne.

— Duže dimenzije spoljnih karličnih dijametara ne smatraju se polnom karakteristikom muškoga novorođenčeta, već su one rezultat nešto veće razvijenosti muškoga deteta tokom intrauterinog života.